

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/1939
Karar No:2015/3834

REKABET KURUMU
Tarih : 29.02.2016
Sayı : 1438

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı) : Rekabet Kurumu

Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent / ANKARA

Vekili : Av. Ayperi SAMANTIR - Aynı adreste

Karşı Taraf (Davalı) : Aktif-İriyil Otomotiv İnşaat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.

Vekili : Av. İ. Yılmaz ASLAN

Gazi Umur Paşa Sk. Bimar Plaza, No:38/8

Balmumcu - Beşiktaş / İSTANBUL

İstem'in Özeti : Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 24.12.2013 tarih ve E:2013/752, K:2013/2064 sayılı kararının; davacının 2009 yılı gayrisafi gelirinin 2011 yılı gayrisafi gelirinden daha düşük olduğu, bu bakımdan idari para cezasının belirlenmesinde 2009 mali yılının esas alınmasının davacının lehine olduğu, idari para cezası miktarının Kanun'a uygun olarak belirlendiği ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet ASYA'nın Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, işin gereği görüşüldü:

Dava; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle, davacı şirkete 109.418,33-TL idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 12.04.2012 tarih ve 12-20/557-141 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesi'nce; davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiğinin anlaşıldığı, bu ihlâl nedeniyle davacı şirkete idarî para cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı, ancak, davacı şirkete verilecek para cezası miktarı hesaplanırken, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde yer alan düzenleme uyarınca, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa, nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirin dikkate alınması gerektiği, buna göre, davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâli nedeniyle idarî para cezası ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmamakta ise de, ceza-miktarı hesaplanırken, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde yer alan düzenleme uyarınca, dava konusu Kurul kararının 2012 yılında alınması nedeniyle davacı şirketin 2011 yılı gayrisafi gelirinin esas alınması gerekirken, ilk soruşturma sonrasında alınan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/1939
Karar No:2015/3834

06.08.2010 tarihli Kurul kararı dikkate alınarak davacı şirketin 2009 yılı gayrisafi gelirin esas alınmasında hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar davalı idare tarafından temyiz edilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde, teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzelkişiliği haiz ya da tüzelkişiliği olmayan her türlü birliklerin teşebbüs birliği olarak tanımlandığı görülmektedir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle şunlardır:

- a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmiştir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/1939
Karar No:2015/3834

Diğer yandan, Kanun'un "İdarî Para Cezası" başlıklı 16. maddesinin 3. fıkrasında, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği öngörülmüştür.

Dava dosyasının incelenmesinden; dava konusu Rekabet Kurulu kararından önce alınan 08.10.2009 tarih ve 09-01/8-M sayılı Rekabet Kurulu kararı ile ülke çapında faaliyet gösteren 56 adet Peugeot bayisi hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl edip etmediklerinin belirlenmesi amacıyla soruşturma başlatıldığı, söz konusu soruşturma sonucunda 06.08.2010 tarih ve 10-53/1057-391 sayılı Rekabet Kurulu kararı ile bazı Peugeot bayileri hakkında idari para cezası verilmesine karar verildiği, anılan karar sonrasında Yıldırım Otomotiv tarafından davalı idarenin kayıtlarına 19.07.2010 tarihinde intikal eden bir başvuruda bulunulduğu, başvuruda özetle, Peugeot Otomotiv Pazarlama A.Ş. (Popaş)'nin bayilere yönelik birtakim uygulamalarının 4054 sayılı Kanun ve 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne uygun olup olmadığı hususunda görüş talep edildiği, söz konusu başvuruda Peugeot marka araçların satış ve satış sonrası hizmetleri alanında faaliyet gösteren Yıldırım Otomotiv ve Yıldırım Servis unvanlı iki şirketin bulunduğundan bahsedilmesi nedeniyle aynı hususun hakkında soruşturma yürütülen diğer bayiler bakımından da geçerli olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla inceleme yapıldığı, yapılan inceleme neticesinde, birden fazla tüzel kişilik altında faaliyet gösteren davacı şirketle birlikte beş bayinin bulunduğu, ancak, soruşturma döneminde söz konusu bayilerin birden fazla tüzel kişilik bünyesinde faaliyet gösterdiği bilgisi bulunmadığından, bu bayilerin satış ve/veya servis faaliyetlerinin yürüttükleri tüzel kişilerin soruşturmanın kapsamı dışında kaldığının anlaşıldığı, bunun üzerine söz konusu şirketler hakkında da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edilip edilmediğinin tespiti amacıyla soruşturma başlatıldığı, yapılan soruşturma sonucunda, ilk soruşturmada, soruşturmaya konu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiğinin tespit edildiğinden bahisle, ikinci soruşturmaya konu olan şirketlere de ceza verilmesi gerektiği; para cezası miktarı belirlenirken ilk soruşturmanın karar tarihi olan 06.08.2010 tarihinin dikkate alınması suretiyle 2009 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirlerinin esas alınması gerektiğine karar verildiği ve davacı şirket hakkında 109.418,33-TL idarî para cezası verildiği, temyize konu Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 24.12.2013 tarih ve E:2013/752, K:2013/2064 sayılı kararı ile yukarıda anılan gerekçe ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, bunun üzerine davalı idarece yargı kararının uygulanması amacıyla davacı şirketin 2011 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi geliri üzerinden 156.473,67-TL para cezası uygulandığı, söz konusu yargı kararının uygulanmasına ilişkin tesis edilen 16.04.2014 tarih ve 14-15/277-119 sayılı Kurul-kararının iptali-istemiyle davacı tarafından Ankara-9. İdare Mahkemesi'nde E:2014/1826 sayılı davanın açıldığı, Mahkemece 14.04.2015 tarih ve K:2015/605 sayılı karar ile 2011 mali yılı gayrisafi geliri üzerinden belirlenen para cezasının

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2014/1939
Karar No:2015/3834

daha önce uygulanan 109.418,33-TL'yi aşamayacağı sonucuna ulaşıldığından, dava konusu para cezasının 109.418,33-TL'lik kısmında hukuka aykırılık, bu tutarı aşan 47.055,34-TL'lik kısmında ise hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle kısmen dava konusu işlemin iptaline kısmen davanın reddine karar verildiği, bu kararın Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 11.11.2015 tarih ve E:2015/5483, K:2015/3835 sayılı kararı ile onandığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; mahkemece verilen temyize konu bu kararın uygulanması kapsamında idarece tesis edilen 16.04.2014 tarih ve 14-15/277-119 sayılı Kurul kararının kısmen iptali, kısmen de davanın reddi yolundaki Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 14.04.2015 tarih ve E:2014/1826, K:2015/605 sayılı kararı, Dairemizin 11.11.2015 tarih ve E:2015/5483, K:2015/3835 sayılı kararı ile onandığından; mahkemece bu hukuki durum göz önüne alınarak yeniden bir karar verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle; temyiz isteminin kabulü ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 24.12.2013 tarih ve E:2013/752, K:2013/2064 sayılı kararının **BOZULMASINA**, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (on beş) gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 11.11.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Ahmet	Nizamettin	Dr. Hasan	Hasan
ÖZGÜR	EĞERCİ	KALAMAN	GÜL	ŞAHİN

